

## سُورَةُ الشُّورَى (مَكِّيَّة)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمْ ۝ ۱ عَسَق ۝ ۲ (۱) و (۲) بهیه که وهیه، چهند پیتیک له سهره تاي هه ندی له سورته کانی قورئاندا هاتوون ژماره یان (۱۴) بیتته، نیوهی کوی پیتته کانی زمانی عهره یین، بۆ سه لماندنی (اعجاز) و مه زنی و گرنگی قورئان که له توانای هیچ که سدانیه بهو پیتانه کتیبیکي ئاوا بیوینه دابنیت بهراده یه که هه تا ته گهر هه مووی گرووی ئاده میزاد و پهری کو بنه وه بۆ ئه و مه به سته، بیگومان چهنده ها نه ینی تریشی تیا یه، زاناکان له هه ندیکي دواون، هه ندیکیشان وتویانه: ههر خوا خوی زانایه به نه ینی ئه و پیتانه.. **كَذَلِكَ يُوحِي إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ**

**اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ** ۝ ۳ ئا بهو شیوهیه که دهیزانیت خوی بالاده ست و کار به جی وهی و نیگا ده نیریت بۆ تۆ ئه ی محمد ﷺ و بۆ پیغه مبارانی پیش تۆیش ره وانه کراوه، له لایه ن خوا یه کی بالاده ست و داناوه. **لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ** ۝ ۴ ههر چی له ئاسمانه کان و زه ویدا هه یه ههر هه مووی ئه و زاته به دیینه رو خاوه نیتی، بیگومان ئه و خوا یه بهرز و بلندو گه وره و شکوداره . **تَكَادُ السَّمَوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْ فَوْقِهِنَّ وَالْمَلَائِكَةُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ**

۝ ۵ ئاسمانه کان لای سه رویانه وه نزیکه له بهر گه وره یی و شکوداری ئه و زاته له ت بین و لیک بترازین، هاوکات فریشته کان سه رگه رمی ته سبیحات و ستایش و سوپاسگوزاری په روه ردگاریان، داوای لی خوشبوو نیش ده که ن بۆ ئیماندارانی سه رزه وی، دُنیا و ئاگادارین که به راستی ئه و په روه ردگاره ههر ئه و لی خوشبوو می ره بانه. **وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ اللَّهُ حَفِیْظٌ عَلَيْهِمْ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ** ۝ ۶ ئه وانه ش له جیاتی ئه و زاته کهسانی ترو شتی تر ده که نه پال پشت و پشتگیر، ئه وانه خوا چاودیره به سه ریانه وه وه نه ییت تۆ ئه ی محمد ﷺ کرایت به سه ر په رشت به سه ریانه وه. **وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لِتُنْذِرَ أُمَّ الْقُرَى وَمَنْ حَوْلَهَا وَتُنْذِرَ يَوْمَ الْجُمُعِ لَا رَيْبَ فِيهِ فَرِيقٌ فِي الْجَنَّةِ وَفَرِيقٌ فِي السَّعِيرِ** ۝ ۷ ئا بهو شیوهیه که دهیزانیت قورئانیکي عهره یی پاراومان به وهی و نیگا بۆ ناردیت، بۆ ئه وهی شاری مه که که و ده وره یی (که هه موو زه وی ده گریتته وه) ئاگادار بکه یت، به تایهت ئاگادارو هوشیاریان بکه ین له رۆژی کو کردنه وه که هیچ گومانی تیدا نیه، (ئه و رۆژه خه لکی ده بنه دوو به شه وه)، دهسته یه کیان بۆ به هه شت بهرپی ده کرین و ده چنه ناو

بههشتهوه، دهستهکەى تریان بۆ ناو دۆزهخ راپیچ دهکړیت. **وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَهُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ يَدْخُلُ مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ وَالظَّالِمُونَ مَا لَهُمْ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ** (۸) ئەگەر خوا ویستی ببوايه ههموویانی دهکرده میلیهتیکى يهك پارچه (ههمووان بهناچارى ئیمهندارو چاك دهبوون) بهلام ویستی وایه ههر کەس بیهویت و شایسته بێت، دهیخاته سایهى رحمت و میهرهبانى و بهههشتى خۆیهوه، ستهمکارانیش هیچ پشتیوان و یاریدهدهریکیان ناییت. **أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ فَاللَّهُ هُوَ الْوَلِيُّ وَهُوَ يُحْيِي الْمَوْتَى وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ** (۹) ئایا بێجگه له خوا پشتیوانى تریان بۆ خویان دۆزیوتهوه؟ کهوابوو ههر خوا خۆى پشتیوانهوه ههر خوا خۆى مردووان زیندوو دهکاتهوه و ههر خۆیشى دهسهلاتى بهسهر ههموو شتیکدا ههیه! **وَمَا اخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ فَحُكْمُهُ إِلَى اللَّهِ ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبِّي عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ** (۱۰) لهههر شتیکدا کێشه و رای جیاوازتان بوو، ئهوه سهڕتهنجامى بریارهکەى بۆ خوا خۆى دهگهڕێتهوه، چونکه ههر ئهوه زاتهیه خوای پهروهردگارم ههر پشت بهوه دهبهستم و ههر بۆ لای ئهویش دهگهڕێمهوه. **فَاطِرُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَمِنَ الْأَنْعَامِ أَزْوَاجًا يَذُرُّكُمْ فِيهِ لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ** (۱۱) بێگومان ههر ئهوه زاته بهدیینهرى ئاسمانهکان و زهویه، ههر له خۆتان هاوسهرانى بۆ سازاندوون، له ئازهل و مهرو مالایش جووت، ئیرو مئى بۆ فهراههم هیناون، لهو رینگهیهوه زاووزى دهکهن و زور دهن بۆتان، هیچ شتیک نیه له وینهى ئهوزاته، هیچ شتیک لهو ناچیت (چونکه خوايه و بهدیینهره، چون له بهدیینهراوهکانى دهچیت) ههر ئهویش بيسهرو بینایه. **لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ** (۱۲) جلهوى ههموو ئاسمانهکان و زهوى به دهست ئهوه زاتهیه، رزق و پوزى فراوان دهکات بۆ ههر کەس که بیهویت، یان کهمى دهکات و سنوریکى بۆ دادهنیت (ههمویشى بۆ تاقیکردنهوهیه له لایهکهوه و بهرپوهبردنى کاروبارى ژيانه له لایهکى ترهوه)، بهراستى ئهوه خوايه به ههموو شتیک زانایه. **﴿شَرَعَ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ مَا وَصَّى بِهِ نُوحًا وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ كَبُرَ عَلَى الْمُشْرِكِينَ مَا تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ اللَّهُ يَجْتَبِي إِلَيْهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ يُنِيبُ﴾** (۱۳) رپیازی ئاین و بهرنامهى ژيانى بۆ داناون، ئهوهى کهفهرمى پیکردوو به \_نوح\_، ههر بهوشیوهیه قورئانیشى بۆ تو ئهى محمد ﷺ وهى و نیگا کردوو و به ئیبراهیم و موساو عيساشمان راگهياندوو که رپیازی ئاین و یهک خواناسى بهرنهدهن و لهسهرى پایادار بن، ئهم بانگهوازه راست و دروسته زور بهلای بت په‌رست و خوانه‌ناسانهوه گران و زه‌حمه‌ته، به‌لام خوای دانا خۆى

کهسانی شایسته هه‌لده‌بژیریت بۆ که‌یاندنی ئاینه‌که‌ی رڤنووپی خه‌لکاتیک ده‌کات که بگه‌رڤینه‌وه بۆ لای  
 به‌رنامه‌که‌ی به‌پهرستن و نه‌نجامدانی کاروکرده‌وی چاک. **وَمَا تَفَرَّقُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغِيًّا  
 بَيْنَهُمْ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى لَّفَقَضَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ أُورِثُوا الْكِتَابَ مِنْ  
 بَعْدِهِمْ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ مُرِيبٍ ﴿١٤﴾** میلله‌تانی پښوو، به‌تایه‌ت گاور وجوو جیاوازی و کیشه‌دووبه‌ره‌کی  
 نه‌که‌وته نیوانیان، مه‌گه‌ر له‌دوای هاتنی زانستی و زانیاری ته‌واو بۆیان، که‌له‌به‌ر سه‌ساده‌ت و سه‌تمکاری و  
 لادانیان له‌راسته‌ر ږیگا بۆیان دروست بوو، خو ئه‌گه‌ر بریاری پښووتر له‌لایهن په‌روه‌ردگارته‌وه نه‌بوايه که تا  
 کاتیک دیاریکراو مؤه‌تی داو، ئه‌وه فه‌رمانی تیاچوونیان ده‌رده‌کرا، بیگومان نه‌وانه‌ی که بوونه میراتگری کتبی  
 خوا و گه‌یه‌نرا به‌ده‌ستیان له‌نه‌وه‌کانی داهاتوو، که‌وته‌ن گومان و دوودلیه‌وه، خه‌لکیشیان خسته‌گومانه‌وه  
 ده‌رباره‌ی. **فَلِذَلِكَ فَادَّعَىٰ وَأَسْتَقِمَّ كَمَا أَمَرْتُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَقُلْ ءَامَنْتُ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنْ كِتَابٍ  
 وَأُمِرْتُ لِأَعْدِلَ بَيْنَكُمُ اللَّهُ رَبُّنَا وَرَبُّكُمُ لَنَا أَعْمَلُنَا وَلَكُمْ أَعْمَلُكُمُ لَا حُجَّةَ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ  
 اللَّهُ يَجْمَعُ بَيْنَنَا وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ﴿١٥﴾** که‌واته ئه‌ی پیغه‌مبه‌ر ﷺ تو بۆ ئه‌وه بانگه‌واز بکه و پایادارو دامه‌زراوبه  
 هه‌روه‌ک فه‌رمانت پښ دراوه، شوین ئاره‌زووی ئه‌وان مه‌که‌وه و به‌ئاشکرا بلی: من، باوهرم هیناوه به‌و کتیب و  
 په‌یامانه‌ی خوا بۆی ناردوم و فه‌رمانم پښدراوه که دادپه‌روه‌ری به‌رپا بکه‌م له‌نیوانتاندا، (الله) په‌روه‌ردگاری  
 ئیمه‌یه و ئیوه‌شه، بیگومان ده‌رته‌نجامی کرده‌ی خو‌مان بۆ خو‌مانه و کرده‌وی ئیوه‌ش بۆ خو‌تانه، ئیتر هیچ  
 کیشه‌یه‌ک نی یه له‌نیوان ئیمه و ئیوه‌دا (چونکه‌ه‌ق ده‌رکه‌وت)، ئیمه و ئیوه‌هه‌ر خوا خو‌ی کو‌مان ده‌کاته‌وه  
 و گه‌رانه‌وه‌ش هه‌ر بۆ لای ئه‌وه. **وَالَّذِينَ يُحَاجُّونَ فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا أُسْتُجِبَ لَهُ حُجَّتُهُمْ دَاحِضَةً  
 عِنْدَ رَبِّهِمْ وَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ﴿١٦﴾** نه‌وانه‌ی ره‌خنه‌ده‌گرن و قسه‌ده‌که‌ن ده‌رباره‌ی ئاینی  
 خوا، دوای ئه‌وه‌ی که وه‌لام دراوته‌وه و خه‌لکی پرویان تیکردوو، نه‌وانه به‌لگه‌و ره‌خنه‌کانیان پووچه‌له‌ و  
 به‌سه‌ریاندا ده‌دریته‌وه له‌لایهن په‌روه‌ردگاریانه‌وه، خه‌شم و تووره‌یان له‌سه‌ره و سزای سه‌ختیان بۆ ئاماده‌یه.  
**اللَّهُ الَّذِي أَنْزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَالْمِيزَانَ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ قَرِيبٌ ﴿١٧﴾** خوا ئه‌و زاته‌یه که کتیبه  
 پیروژه‌کانی به‌ه‌ق و راستی ره‌وانه‌کردوو، هه‌روه‌ها شه‌ریعه‌تیک دابه‌زاندوو که وه‌کو ته‌رازوو پښوهر وایه بۆ  
 هه‌لسه‌نگاندنی ه‌ق و ناح‌ق، جا چی توی فی‌ر کردوو و چووزانی له‌وانه‌یه‌ی ږوژی قیامه‌ت و لی پرسینه‌وه  
 نزیک یت. **يَسْتَعْجِلُ بِهَا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِهَا وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مُشْفِقُونَ مِنْهَا وَيَعْلَمُونَ أَنَّهَا الْحَقُّ ﴿١٨﴾**  
**إِنَّ الَّذِينَ يُمَارُونَ فِي السَّاعَةِ لَفِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ﴿١٩﴾** نه‌وانه‌ی که باوهر به‌ږوژی قیامه‌ت ناهینن په‌له‌ده‌که‌ن



و گالتهيان پيى ديت و دهلن: کوا؟ کهى پيش ديت؟ (بهلام) ئهوانهى باوهريان هيناهه له بهر يابوونى دهترسن، دهزان دلتيان که بهر يابوونى حهقيقهت و راستهقينهيه، ئاگادارين له راستيدا ئهوانهى موحادهله لهسهر قيامهت دهکهن و بهگومانن ليى، له بزر بوون و سهر لى شيواويهكى قوولدا رۆچوون. **اللَّهُ لَطِيفٌ بِعِبَادِهِ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ** (١٩) خوى گهوره زور بهسوزو دلوفانه لهگهل بهندهکانيدا، رزق و رۆزى دهبهخشيت به ههر کهس بيهويت (بۆ تاقیکردنهوه)، بهراستى ئهه زاته بههيز و بالادهسته. **مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الْآخِرَةِ نَزِدْ لَهُ فِي حَرْثِهِ وَمَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ نَصِيبٍ** (٢٠) جا ئهوهى که بهرههه قيامهتى دهويت و له دنياى کارو کردهوى چاک دهچينيت، ئيمه پاداشتى ههول و کوششهکهى بهزيادهوه پندهبهخشين، ئهوهش که بهرههه دنياى دهويت، ههنديک له دنياى پي دهبهخشين، (بهلام) له قيامهتدا هيج جوهر بهشيکى نيه. **أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنْ بِهِ اللَّهُ وَلَوْلَا كَلِمَةُ الْفَصْلِ لَفُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ** (٢١) ئايا ئهه ييباوهپانه رازين بهبههرنامهى خوا ياخود شوپي ئهه هاوهلگهپانه دهکهون که بهناوى دينهوه بههرنامهيان بۆ داناون و پهپروهپيان دهکهن بى ئهوهى خوا موئهتى دايت و پيى رازى بيت (حهرام و حهلتيان بۆ ديارى دهکهن)، خو ئهگهر برپارى پيشترمان نهبايه به مانهوهپان تا کاتى ديارىکراو، ئهوه فهرمان دههرا به لهناو بردنيان، ييگومان بۆ ستهمکاران سزاي به ئيش و بهسو ئامادهيه. **تَرَى الظَّالِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا كَسَبُوا وَهُمْ وَقَعُ بِهِمْ وَالدِّينَ أَعْمَلُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي رَوْضَاتِ الْجَنَّاتِ لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ** (٢٢) له رۆزى قيامهت و لى پرسينهوهدا دهبينيت ستهمکاران دهترسن لهوهى که کردووپانه، لهکاتیکدا سزاکهى کهوتوه بهسهرپاندا و ليى دهرياز نابن، هاوکات ئهوانهى که باوهريان هيناهه و کارو کردهوه چاکهکانيان ئههجمادهوه له باخچهکانى بهههشتدا ژيانى کامهههه سهر، چيان بويت لهلايهن پهروهردگاريانهوه بۆيان ئامادهيه، ئا ئهوهيه خهلات و بهخشى گهوره و بى سنوور. **ذَلِكَ الَّذِي يُبَشِّرُ اللَّهُ عِبَادَهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَىٰ وَمَن يَقْتَرِفْ حَسَنَةً نَّزِدْ لَهُ فِيهَا حُسْنًا إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ شَكُورٌ** (٢٣) ئهه خهلات و بهخشى ئهوهيه که خوا مزده دههات بهه بهندانهى که باوهريان هيناهه و کارو کردهوه چاکهکانيان ئههجمادهوه، (ئهوانهش بهدهم بانگهوازهوه نايهه)، ئهه پينغهمهه **ﷺ** پيان بلى: لهسهر ئهه بانگهوازه هيج جوهر پاداشتيک له ئيوه ناويت، تهها خوشهويستى و ريز نهبيت له خزمایهتيدا، جا ئهوهى چاکهههه ئههجمادات، ئهوه بهچاکتر پاداشت دهدریتهوه، چونکه بهراستى خوا لى

بوورده و سوپاسگوزاره . **أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا فَإِنْ يَشِإِ اللَّهُ يَخْتِمْ عَلَى قَلْبِكَ وَيَمْحُ اللَّهُ**  
**الْبَاطِلَ وَيُحِقُّ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ** ﴿٢٤﴾ به لکو خوانه ناسان ده لاین: محمد ﷺ به دهم  
 خواجه دروی هه لبه ستووه!! جا نه گهر خوا بیهویتی مؤر ده نیته به سهر دلت داو هیچت بو ناوتریت، خوایش  
 دهیهویتی ئاسه واری به تال و ناحقی نه هیلیت و حق و راستی به فهرمانی خوئی بچه سپینیت، چونکه به راستی  
 نهو خواجه زانایه به وهی که له توئی دل و دهر وون و سینه کاندایه شاروویه . **وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ**  
**عِبَادِهِ وَيَعْفُو عَنِ السَّيِّئَاتِ وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ** ﴿٢٥﴾ خوا نهو زاتهیه که په شیانی و تهوبه له بهنده کانی  
 وهرده گریته، چاوپوشیش دهکات له ههله و گوناوه کانیان، بهو کارو کرده وانهش که نه نجای ده دهن ده زانیت و  
 به ئاگایه . **وَيَسْتَجِيبُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَيَزِيدُهُمْ مِّن فَضْلِهِ ۗ وَالْكَافِرُونَ لَهُمْ عَذَابٌ**  
**شَدِيدٌ** ﴿٢٦﴾ خوی گه وره ئاواتی نه وانه ده هیئته دی که باوهرپان هیناوه و کارو کرده و چاکه کانیان نه نجامداوه،  
 ههروه ها له فزل و زیاده خه لات و به خششی خوئی به هر مه ندیان دهکات، بی باوهرپانیش سزای سهخت و به  
 ئیشیان بو ئامادهیه . **وَلَوْ بَسَطَ اللَّهُ الرِّزْقَ لِعِبَادِهِ لَبَغَوْا فِي الْأَرْضِ وَلَكِن يُنْزِلُ بِقَدَرٍ مَا يَشَاءُ إِنَّهُ**  
**بِعِبَادِهِ خَبِيرٌ بَصِيرٌ** ﴿٢٧﴾ خو نه گهر خوا رزق و رۆزی به فراوانی به بهنده کانی بیه خشیا، نهوه ده ستیان  
 ده دایه تاوان و گوناوه ستهم له زه ویدا، به لام خوا به حساییکی وردو دیاریکراو نه وهی بیهویتی بییان  
 ده به خشیت، به راستی نهو زاته ئاگا و بینایه به کارو هه لویستی بهنده کانی . **وَهُوَ الَّذِي يُنْزِلُ الْغَيْثَ مِنْ بَعْدِ**  
**مَا قَنَطُوا وَيَنْشُرُ رَحْمَتَهُ وَهُوَ الْوَلِيُّ الْحَمِيدُ** ﴿٢٨﴾ خوا نهو زاتهیه که باران ده بارینیت و ده گه یه نیته فریایان  
 دواي نه وهی که ناو مید بوون، ههروه ها ره حمت و به خششی خوئی په خش ده کاته وه، له بهر نه وه ههر خوئی  
 پشتیوان و فریاد رسه و شایسته ی سوپاسه . **وَمِنْ عَائِيَتِهِ خَلْقُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا مِنْ**  
**دَابَّةٍ وَهُوَ عَلَى جَمْعِهِمْ إِذَا يَشَاءُ قَدِيرٌ** ﴿٢٩﴾ له نیشانه و به لکه کانی گه وری و ده سه لاتی خوا: دروست کردنی  
 ئاسمانه کان و زهوی و نهو زینده وهرانهیه که تیایاندا بلاوی کردو ته وه، ههر نهو زاته کاتیک بیهویتی تواناو  
 ده سه لاتی به سهر به سهر کو کردنه و یاندا ههیه . **وَمَا أَصَابَكُمْ مِّنْ مُّصِيبَةٍ فَبِمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ وَيَعْفُوا**  
**عَن كَثِيرٍ** ﴿٣٠﴾ ههر به لاو نه هاهمه تیه کتان به سهر هاتبیت، نهوه دهر نه نجای نهو کارو کرده وانهیه که به ئاره زووی  
 خوتان ده تانکرد، (به لام نه وهنده خواجه کی میهره بانه) له زۆریه ی زوری گوناوه هه لکه کتان خوش ده بیت . **وَمَا**  
**أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا لَكُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ مِن وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ** ﴿٣١﴾ نهی گروی خوانه ناسان ئیوه

ناتوان خوا دسهوسان بکهن و له دسهلاتی خوا دهر باز بین له زهویدا، جگه له خوی گهورهش کهس  
 ناتوانیت پشتیوانتان بیت و سهرتان بخت. **وَمِنْ ءَايَاتِهِ الْجَوَارِ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ** (۳۲) له نیشانهو بهلگهی  
 دسهلاتی خوا ئه و کهشتیانه که وهک کهژو کیو هاتووچو دهکهن به دهریاکاندا، (به یاسایه کی ریک و پیک). **إِنْ  
 يَشَأْ يُسْكِنِ الرِّيحَ فَيَظْلَلْنَ رَوَاكِدَ عَلَى ظَهْرِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ** (۳۳) خو ئه گهر  
 بیهویت با دوهو ستنیت و له سهر پشتی دهریا که دوهو ستن و له کارده کهون، به راستی ئا لهو تواناو دسهلاته دا  
 بهلگهو نیشانهی زور هه ن بو ههر کهسیک که زور خوگرو سوپاسگوزاره. **أَوْ يُوقِفَهُنَّ بِمَا كَسَبُوا وَيَعْفُ**  
**عَنْ كَثِيرٍ** (۳۴) یان جاری وا ههیه کهشتیه کان به خو یان و سهرنشینه کانیانهوه دهسکینیت و نوقیان دهکات له  
 ئه نجامی تاوان و گوناھی خه لکه کهوه، گه لیک جاریش چاوپووشی (له ههله و تاوانی) زور دهکات و دهیان  
 هیلنیهوه. **وَيَعْلَمُ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي ءَايَاتِنَا مَا لَهُمْ مِّنْ حَیْصٍ** (۳۵) ئه م پروون کردنه وهیهش بو ئه وهیه  
 خوانه ناسان بزائن، به تاییهت ئه وانهی که موجداه لهو دهمه دهمی دهکهن و رهخنه یان له ئایه ته کانی ئیمه ههیه، که  
 له کاتی تهنگانه دا کهس په نایان نادات و کهس فریایان ناکه ویت جگه له خوی گهوره. **فَمَا أَوْتِيتُمْ مِّنْ شَيْءٍ**  
**فَمَتَّعُ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا وَمَا عِنْدَ اللّٰهِ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ** (۳۶) جا ههر شتیکتان  
 پی به خشراوه، ئه وه زینه تی ژیا نی ئه م دنیا یهیه (که ریکوزهریکه به رهو قیامهت) به لام ئه و به شهی که له لای  
 خوایه چاکتر و به رده و امتره بو ئه وانهی که باوه ریان هیناوه و ههر پشت به پهروه ردگاریان ده به ستن.... **وَالَّذِينَ**  
**يَجْتَنِبُونَ كَبِيرَ الْاِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ وَإِذَا مَا غَضِبُوا هُمْ يَغْفِرُونَ** (۳۷) ئه وانهی خو یان له گوناھی گهوره و  
 تاوانی خراب و ناشرین ده پاریزن، کاتیک که تووره دهن (له سهر ههله یهک که بهرام به ریان ده کریت) ههر ئه مان  
 چاوپووشی ده کهن و لی ده بورن.... **وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلٰوةَ وَأَمْرُهُمْ شُورَىٰ بَيْنَهُمْ وَمِمَّا**  
**رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ** (۳۸) ئه وانهش به دهم بانگه وازی پهروه ردگاریانهوه چوون و نویژه کانیان به چاکی ئه نجام داوه و  
 کارو باریان ههر دهم به مهشورهت و راپرسی و راویژکاریه و لهو رزق و روزهی که پیمان داوان، ده به خشن...  
**وَالَّذِينَ إِذَا أَصَابَهُمُ الْبَغْيُ هُمْ يَنْتَصِرُونَ** (۳۹) ههروه ها ئه وانهی که ده ستریزیان کرایه سهر، دسهوسان  
 ناوه ستن و بهرگری له خو یان ده کهن... **وَجَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِّثْلُهَا فَمَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ**  
**إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ** (۴۰) جا تو لهی ههر تاوانیک به ئه ندازهی تاوانه که یه بی زیادو کهم، ئه و کهسهی لی  
 خوشبوونی هه بیت و چاوپووشی و چاکسازی بکات، ئه وه پاداشتی لای خوایه، به راستی خوا سته مکارانی



خوش ناویت... وَلَمَنْ أَنْتَصَرَ بَعْدَ ظُلْمِهِ فَأُولَئِكَ مَا عَلَيْهِمْ مِنْ سَبِيلٍ ﴿٤١﴾ لهراستیدا ئهوهی حهقی خوی دهسینیت دواى ئهوهی که ستهمی لیکراوه، ئهوانه لی پسر او نابن، ئهگهر له سنوور لا نهدهن.... إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَظْلِمُونَ النَّاسَ وَيَبْغُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٤٢﴾ ینگومان تهها ئهوانه بهرپرس دهبن که ستهم له خه لکی دهکهن و دهست در یژی دهکهن به ناحق له زهویدا، ئا ئهوانه سزاو ئازاری به ئیشیان بو ههیه... وَلَمَنْ صَبَرَ وَغَفَرَ إِنَّ ذَلِكَ لَمِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ ﴿٤٣﴾ لهراستیدا ئهوهی دان بهخویدا بگریت و چاوپووشی بکات و لی خوشبوو بیت (لهکاتیکدا که دهتوانیت توله بسینیت) بهراستی ئهوه کاریکی بهجی و چاک و پهسهند ئه نجام ده دات، بهراستی ئهوه لهو کارانهیه که پیویسته بگریت.... وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ وَلِيٍّ مِنْ بَعْدِهِ وَتَرَى الظَّالِمِينَ لَمَّا رَأُوا الْعَذَابَ يَقُولُونَ هَلْ إِلَى مَرَدٍّ مِنْ سَبِيلٍ ﴿٤٤﴾ ئهوهی خوا رپی لی ون بکات، ئهوه ئیتر کهسی تری دلسوزی دهست ناکه ویت (تا ریگهی راستی نشان بدات)، ئهوسا تو ئهی محمد ﷺ له قیامهتدا دهینیت ستهمکاران کاتیک سزاو ئهشکهنجهی دوزهخ دهینن، به کهساسیهوه دهلین: ئایا هیچ ریگهی که ههیه بو گهرا نهوه، تا خوا چون دهفهرویت وابکهین؟! وَتَرَهُمْ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا خَشِيعِينَ مِنَ الْذَّلِّ يَنْظُرُونَ مِنْ طَرْفٍ خَفِيٍّ وَقَالَ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ أَلَا إِنَّ الظَّالِمِينَ فِي عَذَابٍ مُّقِيمٍ ﴿٤٥﴾ سه رئه نجام تاوانباران دهینیت دهبرینه سه ر دوزهخ، هه موو پهست و زهلیل ولاره مل و خه جاله تن، (له شهرمه زاری و له تر سدا) له ژیره وه بهتیهلی چاو دهروانن بو ئاگره که، (ئا لهو کات و بارودوخه ناخوشه دا) ئهوانه ی باوه رپان هیناوه دهلین: بهراستی خه ساره تمه ند و زهرمه ندان ئه مرؤ ئهوانه ن که خو یان و کهسو کارو مال و مندالیان له دهست داوه له قیامهتدا (کهس و کارو خزم و هاوه لانیان ئهگهر له دوزه خدان، ئهوه هیچ مایه ی دلخووشی نین، خو ئهگهر له بهه شتدان، ئهمانیان ههر له یاد نییه)، ئینجا راده گه یه نریت که: ئاگادارین ینگومان ستهمکاران له ئازارو ئهشکهنجهی بهردهوامدان... وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ أَوْلِيَاءَ يَنْصُرُونَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ سَبِيلٍ ﴿٤٦﴾ ئهوانه هیچ دؤست و پشتیوانیکیان نی یه له جیاتی خوا که له دهست سزاو توله رزگاریان بکات، ئهو کهسه ش خوا سه ری لی بشیوینیت و گومرای بکات (چونکه خوی شایسته کردوه) ئیتر رپیازی رزگاری و سه رفرازی دهست ناکه ویت. اَسْتَجِيبُوا لِرَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا مَرَدٍّ لَهُ مِنَ اللَّهِ مَا لَكُمْ مِنْ مَلْجَأٍ يَوْمَئِذٍ وَمَا لَكُمْ مِنْ نَكِيرٍ ﴿٤٧﴾ خه لکینه، به پیر بانگهوازی پهروه ر دگارتانه وه پچن پیش ئهوهی رپوژیک بیت: هیچ گهرا نهوه ی له لایه ن خوا وه ناییت، ئهو رپوژه

هیچ په ناگایه کتان نابیت و که سیشتان ناتوانیت ئینکاری بکات و دان به تاوانه کانیدا نه نیت . **فَإِنْ أَعْرَضُوا فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا إِلَّا أَلْبَلَعُ وَإِنَّا إِذَا أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً فَحَرَّ بِهَا وَإِنْ تَصِبْهُمْ سَيِّئَةً يَمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ فَإِنَّ الْإِنْسَانَ كَفُورٌ** ﴿٤٨﴾

ئهی محمد ﷺ داخیان بۆ مه خو، چونکه ئیمه تۆمان نهاردوو چاودیر بیت به سه ریانه وه، به لکو تۆ ته نها گه یاندنی ئهم بانگهواز و قورئانهت له سه ره، ئاشکرشه که: به راستی ئیمه کاتیک نازو نيعمهت و رحمة تیک ده پڕین به سه ر ئاده میزادا زۆر که شخه ی پیوه ده کات، خو ئه گهر به لاو ناخوشیه کیان تووش بیت، به هو ی کارو کرده وه خراپه کانیانه وه، به راستی ئه و که سه زۆرسپله و په خنه له خوا گره. **لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ يَهَبُ لِمَنْ يَشَاءُ إِنثًا وَيَهَبُ لِمَنْ يَشَاءُ الذَّكَورَ** ﴿٤٩﴾

هر بۆ خوايه خاوهنداریتی ئاسمانه کان و زهوی، ههرچی بویت دروستی ده کات، به ههرکس که بیهویت ته نها کچ ده به خشیت و به ههرکس که بیهویت کور ده به خشیت... **أَوْ يُزَوِّجُهُمْ ذُكْرَانًا وَإِنثًا وَيَجْعَلُ مَنْ يَشَاءُ عَقِيمًا إِنَّهُ عَلِيمٌ قَدِيرٌ** ﴿٥٠﴾

یاخود له ههردوو جور، به ههندیکی خیزان ده به خشیت له کورو له کچ، هه میسه وستی خوا وایه هیچی نه دانی و نه زوک بیت، به راستی ئه و زاته زانا و به ده سه لاته . **وَمَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُكَلِّمَهُ اللَّهُ إِلَّا وَحْيًا أَوْ مِنْ وَرَآيِ حِجَابٍ أَوْ يُرْسِلَ رَسُولًا فَيُوحِيَ بِإِذْنِهِ مَا يَشَاءُ إِنَّهُ عَلَىٰ حَكِيمٍ** ﴿٥١﴾

کهس بۆی نیه هیچ کات (له دنیا دا) خوی گه وه وتو ویزی راسته وخوی له گه لدا بکات مه گهر له ریگه ی وهی و نیگوه، یان له پشتی په رده وه، وهک موسا، یان نیردراویکی وهک فریشته \_ جوهره ئیل \_ ده نیریت که به گویره ی فرمان و مؤله تی خوا چی پی سپردراوه ده یگه یه نیت، به راستی ئه و زاته خوايه کی بلند و داناو کار به جیه . **وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ رُوحًا مِّنْ أَمْرِنَا مَا كُنْتَ تَدْرِي مَا الْكِتَابُ وَلَا الْإِيمَانُ وَلَٰكِنْ جَعَلْنَاهُ نُورًا نَّهْدِي بِهِ مَن نَّشَاءُ مِنْ عِبَادِنَا وَإِنَّكَ لَتَهْدِي إِلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ** ﴿٥٢﴾

ئهی محمد ﷺ ئا به وشیه وهی که وتمان ئیمه قورئانمان بۆ په وانه کردیت له لایهن خۆمانه وه (که ژیا نه خشه به روح و گیان و عقل)، تۆ نه تده زانی قورئان چی و ئیمان چی، به لام ئیمه ئهم قورئانه مان کرده پوناکی ونوریک که هیدایهت و رینموی ههر کهس که بمانه ویت له بهنده کانی پی ده که ین، (ئه وانه ی دل ی بۆ ده که نه وه و به چاکی گو ی بۆ ده گرن)، بیگومان تۆ ئهی پیغه مبه ر ﷺ رینیشان ده ریت و رینموی ده که ی بۆ ریگه و رینازیکی راست و دروست... **صِرَاطِ اللَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ إِلَّا إِلَى اللَّهِ تَصِيرُ الْأُمُورُ** ﴿٥٣﴾

که ریگه و رینازی ئه و خوايه یه، که ههر بۆ ئه وه



ئەۋەى لە ئاسمانەكان و زەۋىدايە، ئاگادارىش بن: ھەموو شتىك و سەرئەنجامى ھەموو كارىك بۇ لای خوا  
دەگەر پىتەۋە.